

КОНТРАКТ ТВІННІНГ

Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС

Україна

ЗВІТ МІСІЇ ЕКСПЕРТІВ ПРОЕКТУ

щодо

Оцінки статистики виробництва та PRODCOM

Компонент 1.5.1

Залучені експерти: пан Сорен КРІСТЕНСЕН, Статистична служба Данії
пані Віолетта КУНІГЕЛІЕНЕ, Статистична служба Литви

12-15/12/2011

Версія: Остаточна

		 STATISTICS DENMARK

IPA 2007

Ім'я та прізвище автора, адреса, ел. пошта (надати актуальну інформацію)

пан Сорен КРІСТЕНСЕН
Статистична служба Данії
Sejrøgade 11
DK-2100 Copenhagen Ø
Данія
Тел.: +45 39 17 33 37
Ел.пошта: skr@dst.dk

пані Віолетта КУНІГЕЛІЕНЕ
Статистична служба Литви
29 Gedimino Avenue
LT-01500, Vilnius
Литва
Тел.: +370 5 236 4708
Ел. пошта: violeta.kunigeliene@stat.gov.lt

Зміст

Стислий опис	4
1. Загальні зауваження	5
2. Оцінка та результати	5
3. Висновки та рекомендації	7
Додаток 1. Технічне завдання	9
Додаток 2. Особи, з якими відбулися зустрічі	11

Перелік скорочень

ТЗ	Технічне завдання
ДССУ	Державна служба статистики України
INE	Статистична служба Іспанії

Стислий опис

Якщо це звіт-основний текст - перевищує 4 сторінки

*Включити інформацію для Керівників Проекту та Постійного Радника Проекту.
Основні висновки та спостереження.*

1. Загальні зауваження

Цей звіт про роботу місії було складено в рамках Проекту Твіннінг „Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС”. Це була перша місія, яка присвячена Оцінці статистики виробництва та PRODCOM в рамках Компоненту 1.5.1 Проекту. Мета місії полягала у визначенні стратегічного плану, що складає підґрунтя для подальшого впровадження Проекту у цій сфері статистики.

Конкретними завданнями місії були:

• <i>Представлення завдань місії</i>• <i>Посилання, в разі необхідності, на інші частини Проекту /на інші місії</i>• <i>В разі необхідності, вихідна інформація</i>

Консультанти хотіли б висловити свою вдячність усім посадовцям та окремим особам, з котрими відбулися зустрічі, за люб’язну підтримку та цінну інформацію, яка була отримана під час перебування в Україні, оскільки така інформація значною мірою допомогла в роботі.

Висновки та спостереження, що містяться у цьому звіті, відображають думки та погляди консультанта, і не обов’язково співпадають з висновками представників ЄС, ДССУ або Статистики Данії/ Статистики Фінляндії /Статистики Литви / Центрального статистичного бюро Литви / Статистичного органу Словацької Республіки / INE / Статистики Швеції.

2. Оцінка та результати

Згідно з ТЗ основними завданнями місії були наступні:

- Представлення номенклатури PRODCOM та її використання в європейській статистиці. ДССУ представить українську номенклатуру та статистику виробництва.
- Представлення експертами PRODCOM 2008 та європейської практики застосування PRODCOM у спостереженнях. Організаційні питання стосовно підготовки та процедури впровадження PRODCOM в статистичну практику.

В ТЗ перелічено також інші більш конкретні питання, які повинні бути вирішені експертами під час місії.

- Ознайомлення з методологією показників за типами категорій (S,T,V,I).
- Вирішення питання збереження довгострокових рядів даних.
- Отримання відповіді на поточні питання щодо класифікації певних видів продукції.
- Ознайомлення експертів з діючою Номенклатурою, яка використовується в Україні для збору даних по продукції та презентація напрацювань з підготовки Номенклатури, яка базується на CPA-2008 і останній версії PRODCOM (принципи побудови; система кодування; структура).
- Висвітлення окремих проблемних моментів, зумовлених неактуалізацією Номенклатури відповідно до переліку PRODCOM 2007.

Персонал ДССУ представив українську номенклатуру товарів, яка називається Номенклатура промислового виробництва (НПВ). Вона ґрунтується на CPA 2002, а також на PRODCOM 2002 з певними змінами, внесеними з PRODCOM 2005. Номенклатура НПВ охоплює розділи NACE C, D та E, і таким чином, вона є ширшою, ніж PRODCOM, який охоплює товари в NACE B та C.

Книга кодів для номенклатури НПВ, яку було також представлено і обговорено на зустрічі, включає чотири типи інформації: коди класифікації, пояснювальний текст, одиницю вимірювань та стовпчик, в якому зазначено, які товари включено до місячної статистики, а які до річної. Вона має ієрархічну структуру, оскільки включає коди класифікації від 2-го до 9-го рівнів.

Номенклатура має дві основні цілі: вона використовується для індексу промислового виробництва і статистики національних товарів.

Індекс виробництва розраховується щомісячно, а основні результати оприлюднюються на 3-му та 4-му рівнях. Щомісячні результати включають індекс промислового виробництва та індекси національно важливих товарів. Цей показник є дуже швидким. Інформація збирається через 4 дні після контрольного періоду, а через 15-17 днів інформація оприлюднюється в Інтернеті. Через 27-28 днів індекс оприлюднюється в щомісячному бюлетені. Для індексу здійснюється обстеження 2000 товарів на 6-му рівні.

Українська статистика товарів ґрунтується на щорічному обстеженні близько 4600 товарів. Щорічне обстеження включає цілу сукупність відповідних підприємств, що налічують близько 60.000 місцевих одиниць. Підприємства відбираються з реєстру юридичних осіб. Фізичні особи, які отримують спеціальні податкові ліценції, не включаються до реєстру. Статистика товарів використовується для створення національних даних щодо товарів, але й використовується також для розрахунку ваг індексів цін виробника.

Під час представлення української системи експертам була показана копія запитальників (форма 1P-NPP) для річної статистики товарів. Запитальник не містить кодів класифікації, але він заповнений як електронний запитальник. Підприємства купують програму для заповнення запитальника в режимі он-лайн, а потім надсилають його до регіонального органу статистики. В режимі он-лайн звітує приблизно 10 відсотків підприємств. Інформація збирається на місцевому рівні для забезпечення регіональної розбивки даних. Місцеві одиниці звітують безпосередньо перед органом статистики. Запитальник включає, серед іншого, поля для надання інформації про загальне виробництво, а також продану продукцію. Було також поле, де могла б бути включена інформація щодо підрядних робіт. Зафіксовано причину, чому підприємства не заповнюють запитальник. Ступінь надання відповідей є близьким до 100 відсотків.

Експерти зробили коротку презентацію статистики PRODCOM в Литві та Данії. Окрім цього, вони надали інформацію про визначення сукупностей для статистики, важливий зв'язок з реєстром підприємств та вибір одиниці для спостереження. Експерти поінформували також про використання статистики PRODCOM по відношенню до інших показників та поділились досвідом стосовно електронних запитальників. Було обговорено питання дат оприлюднення та календарів.

Що стосується другого основного завдання ТЗ, то ми тлумачимо його як таке, що стосується питання переходу від NACE версія 1.1. до NACE версія 2. Країни ЄС завершили цей перехід в 2009 для більшості сфер статистики і, звичайно, для PRODCOM та Індексу промислового виробництва. PRODCOM 2008 пов'язаний з NACE версія 2 і якщо ДССУ має бажання здійснити її оновлення та зробити ув'язку своєї Номенклатури промислових товарів з таблицями PRODCOM, які є новішими в

порівнянні з версією 2007 року, то це потрібно взяти до уваги. Вищезгадане питання було коротко обговорено протягом перших днів місії.

Що стосується більш конкретних питань, які були порушені фахівцями ДССУ, то деякі з них обговорювались і розглядались під час цієї місії. Питання стосовно використання маркування типів продукції S, V, T та I в PRODCOM обговорювалось під час зустрічей і експерти запропонували тлумачення цих типів виробництва. Впродовж зустрічі було надано також пояснення щодо Загальних зауважень щодо характеристик обстеження, перегляду контракту, внесення змін, супроводження та виправлення, монтажу, охоплення, а також інших аспектів, які стосуються обстеження PRODCOM.

Питання збереження довгострокових рядів даних коротко обговорювалось під час місії, але експерти розглядатимуть його більш детально під час другої місії в рамках цього Компоненту.

Експертам було надано перелік питань щодо класифікації конкретних видів товарів (див. додаток). Експерти змогли дати відповідь на деякі з них. В разі необхідності, вищезгадані питання можуть бути розглянуті на подальших етапах в рамках Компоненту.

3. Висновки та рекомендації

ДССУ має номенклатуру промислових товарів, яка більшою мірою пов'язана з PRODCOM 2002 та CPA 2002. Її структура дещо відрізняється і містить певні національні особливі коди класифікацій, які, на практиці, використовуються також в багатьох країнах ЄС, і це, звичайно, не є перешкодою до затвердження та ув'язки з PRODCOM. Та версія, яка існує на сьогодні, не є номенклатурою PRODCOM, але вона ґрунтується на PRODCOM, і її дані, які безпосередньо співставні з PRODCOM, можуть бути складені за допомогою конверсійних таблиць.

Як здається, основне питання полягає в тому, що сучасна Номенклатура промислових товарів ув'язана зі старою класифікацією PRODCOM, а її оновлення спричинить повторну класифікацію підприємств, а також кодів товарів з метою приведення їх у відповідність до NACE версія 2 та класифікацій PRODCOM з 2008 року і далі. Тут основне питання полягає в тому, що основою Індексу промислового виробництва є товари та їхня класифікація в існуючій номенклатурі. Це означає, що для перерахунку ПІВ необхідно перекодувати товари у зворотному напрямку з метою створення узгоджених динамічних рядів. Наразі відбувається впровадження PRODCOM 2008 в національну номенклатуру, отже основне завдання, яке потрібно вирішити, полягає в повторній класифікації та отриманні ретроспективних даних.

Під час наступної місії в рамках цього Компоненту конкретна увага надаватиметься цьому процесу повторної класифікації та перерахунку або ретроспективному перерахунку старіших даних.

Інше питання, яке повинно бути розглянуте, стосується частоти оновлення національної класифікації товарів. Перелік PRODCOM Євростату оновлюється щорічно, і якщо ДССУ має бажання відобразити це, то потрібно буде здійснити опис процедур щодо оновлення національної української номенклатури.

Окрім цього, слід звернути конкретну увагу на європейські документи, які перекладені на національну мову. Треба зробити лінгвістичне та технічне коригування усіх перекладених документів.

Приблизний графік наступних місій

Місія 2 – кінець березня 2012 р.

Місія 3 – навчальний візит до Литви, кінець травня 2012 р. або початок червня

Місія 4 – кінець вересня 2012 р.

Захід	Кінцевий термін	Відповідальна особа

Додаток 1. Технічне завдання

Компонент 1.5: Класифікації в статистиці виробництва

Завдання 1.5.1 Оцінка статистики виробництва та PRODCOM

Основна інформація

Статистична служба Данії, у партнерстві зі Статистикою Фінляндії, Статистикою Литви, Центральним статистичним бюро Латвії, Статистичним офісом Словачької Республіки, Статистичним офісом Іспанії та Статистикою Швеції, реалізовує в Україні проект ЄС Твіннінг "Розробка нових статистичних методологій та показників в окремих галузях статистики відповідно до статистичних стандартів ЄС". Бенефеціаром виступає Державна служба статистики України (Держстат України).

Цей захід реалізовується в рамках компоненту 1.5: *Класифікації в статистиці виробництва*. Метою цього компоненту є з'ясування питань, пов'язаних з впровадженням європейської методології, яка базується на PRODCOM в статистику виробництва, і шляхів їх вирішення та опрацювання методологічних підходів щодо ретроспективних перерахунків у статистиці промисловості.

Цей захід сприятиме досягненню зазначеної вище мети і контрольних показників, вказаних у контракті: *розробці проекту переліку продукції промисловості для статистики виробництва, який базується на CPA 2008 і PRODCOM*.

Мета місії

Першочерговою метою місії є:

Презентація експертами PRODCOM 2008 та європейська практика застосування PRODCOM в спостереженнях. Організаційні питання щодо підготовки та порядку запровадження PRODCOM в статистичну практику. Отримання прикладів форматів обстежень згідно з PRODCOM. Ознайомлення з методологією показників за типами категорій (S,T,V,I). Вирішення питання збереження довгострокових рядів даних. Отримання відповіді на поточні питання щодо класифікації певних видів продукції.

Ознайомлення експертів з діючою Номенклатурою, яка використовується в Україні для збору даних по продукції та презентація напрацювань з підготовки Номенклатури, яка базується на CPA-2008 і останній версії PRODCOM (принципи побудови; система кодування; структура). Висвітлення окремих проблемних моментів, зумовлених неактуалізацією Номенклатури відповідно до переліку PRODCOM 2007.

Очікувані результати

Оцінка експертами напрацювань з підготовки Номенклатури, яка базується на CPA 2008 і останній версії PRODCOM, та отримання рекомендацій щодо впровадження європейської методології, яка базується на PRODCOM в статистику виробництва в Україні.

Отримання рекомендацій щодо переліку матеріалів (методологічної, методичної документації тощо) для перекладу.

Заходи

Орієнтовний графік місії такий:

Дата: 12.11.11

Дата: 15.11.11

Інше

Завдання, що мають бути виконані Держстатом для полегшення місії

Бенефіціар буде:

Будуть присутні керівники підрозділів, які безпосередньо займаються розробкою і актуалізацією Номенклатури, розробляють, організовують і проводять статистичні спостереження щодо випуску продукції, займаються аналізом та публікацією даних.

Консультант та партнер

Місія реалізовуватиметься спільно:

Сорен Крістенсен, Данія

Віолетта Кунігілієне (Литва)

Партнером з країни-бенефіціара буде:

Овденко Л.М – директор департаменту статистики виробництва Держстату України.

Петренко І.С., Троц Н.П., Постолук Н.Г. – начальники відділів.

Час

Місія здійснюватиметься протягом чотирьох днів в Україні.

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи, з якими відбулися зустрічі

ДССУ:

Овденко Л.М – директор департаменту статистики виробництва Держстату України

Петренко І.С. – заступник директора департаменту статистики виробництва – начальник відділу зведених робіт статистики промисловості

Постолук Н.Г. – начальник відділу статистики продукції добувної промисловості і електроенергетики

Троц Н.П. – начальник відділу статистики продукції обробної промисловості

Команда ПРП:

Ірина Бернштайн, ПРП

Володимир Кузка, помічник ПРП

Олег Слюсаренко, перекладач